

OUTOKUMPU OYJ
TOIMINTAKERTOMUS
JA
TILINPÄÄTÖS
2018

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0215254-2

Sisällysluettelo	Sivu
OUTOKUMPU OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018	
TOIMINTAKERTOMUS	1
TILINPÄÄTÖS	18
Konsernitilinpäätös, IFRS	
Konsernin tuloslaskelma	18
Konsernin laaja tuloslaskelma	19
Konsernitase	20
Konsernin rahavirtalaskelma	22
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	24
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	25
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	91
Emoyhtiön tase	92
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	94
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	95
Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä	104
LISÄTIETOJA	
Muuta taloudellista informaatiota	105

Hallituksen toimintakertomus

Vuosi 2018 oli eurooppalaiselle terästeollisuudelle poikkeuksellinen. Yhdysvaltain terästullit ja halpatuonnin nopea kasvu Eurooppaan johtivat ennennäkemättömään epävarmuuteen markkinoilla. Haastava markkinatilanne korosti omien toimenpiteiden tärkeyttä. Parantunut työturvallisuus ja toimintavarmuus, kustannustehokkuuden lisääntyminen sekä vahvistunut organisaation terveys ovat osoitus siitä tinkimättömästä työstä, jota Outokumpu on viime vuosien aikana tehnyt. Vuoden 2018 markkinaheilahteluista huolimatta Outokumpu säilytti tyydyttävän kannattavuustason Euroopassa ja paransi sekä Long Productsin että Ferrochromen tulosta. Americasissa sen sijaan korkeammat kustannukset sekä ongelmat myynnin ja toimitusketjunhallinnan prosessien yhteensopivuudessa johtivat tulospettymykseen. On selvää, että liiketoiminta-alueen tuloksen täytyy jatkossa parantua. Americasissa aloitetut toimenpiteet, strategian määrätietoinen toteuttaminen sekä Euroopan markkinan tasapainottuminen ovat välttämättömiä Outokummun vuodelle 2020 asettamien tavoitteiden saavuttamisessa.

Markkinakehitys

Vuonna 2018 ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen kulutus kasvoi 5,4 % edellisvuoteen verrattuna. Amerikassa kulutus kasvoi 7,8 %, Aasian ja Tyynenmeren alueella 5,6 % ja EMEA-alueella 3,4 %. (Lähde: SMR helmikuu 2019)

Ruostumattoman teräksen tuotteiden maailmanlaajuinen reaalikysyntä vuonna 2018 oli 43,2 milj. tonnia, mikä on 4,9 % enemmän kuin 41,2 milj. tonnia vuonna 2017. Reaalikysynnän kasvu oli voimakkainta arkkitehtuurissa, rakennusteollisuudessa ja infrastruktuurissa 5,8 %. Teollisuustuotannossa ja raskaassa teollisuudessa sekä kemian-, petrokemian- ja energiateollisuudessa kysyntä kasvoi molemmissa segmenteissä 5,7 %. Kulutustavara- ja lääketeollisuudessa kysyntä kasvoi 4,5 % ja autoteollisuudessa ja raskaassa liikenteessä 3,5 %. (Lähde: SMR helmikuu 2019)

Taloudellinen kehitys

Vuonna 2018 Outokummun liikevaihto kasvoi 6 872 milj. euroon (2017: 6 356 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat 2 428 000 tonnia verrattuna 2 448 000 tonniin vuonna 2017.

Liikevaihto

	2018	2017	2016
Milj. €		Oikaistu	
Europe	4 267	4 156	3 767
Americas	1 715	1 546	1 325
Long Products	740	591	487
Ferrochrome	542	610	371
Muu toiminta	587	503	567
Sisäiset erät	-980	-1 050	826
Liikevaihto yhteensä	6 872	6 356	5 690

Oikaistu käyttökate laski 485 milj. euroon vuonna 2018 (631 milj. euroa) johtuen noin 140 milj. euron noususta grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden sekä rahdin kustannuksissa. Euroopassa perushinnat olivat historiallisen matalalla kovan tuontipaineen vuoksi, kun taas USA:ssa perushinnat nousivat edelliseen vuoteen verrattuna. Tuotejakauman parantuminen molemmilla alueilla sekä kustannustehokkuuden kasvu ja tehtaiden toimintavarmuuden parantuminen vaikuttivat myönteisesti tulokseen. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaistappiot olivat 16 milj. euroa (-10 milj. euroa).

Vuoden 2018 liiketulos oli 280 milj. euroa (445 milj. euroa) ja tilikauden tulos 130 milj. euroa (392 milj. euroa). Tilikauden tulos sisältää 34 milj. euroa (125 milj. euroa) aiemmin kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia pääasiassa Isossa-Britanniassa. Osakekohtainen tulos laski 0,32 euroon vuonna 2018 (2017: 0,95 euroa).

Kannattavuus

Milj. €	2018	2017 Oikaistu	2016
Oikaistu käyttökate			
Europe	248	404	295
Americas	-5	21	-27
Long Products	25	16	-1
Ferrosil	210	217	80
Muu toiminta ja sisäiset erät	7	-27	-38
Oikaistu käyttökate yhteensä	485	631	309
Oikaisut	10	31	47
Käyttökate	496	663	356
Liiketulos	280	445	103
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	3	9	5
Rahoitustuotot ja -kulut	-107	-127	-121
Tulos ennen veroja	175	327	-13
Tuloverot	-45	65	156
Tilikauden tulos	130	392	144
Liiketulosprosentti	4,1	7,0	1,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	11,3	2,6
Osakekohtainen tulos, €	0,32	0,95	0,35
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, €	0,32	0,90	0,35
Liiketoiminnan nettorahavirta	214	328	389

Liiketoiminnan rahavirta 214 milj. euroa vuodelta 2018 oli alempi kuin 328 milj. euroa vuodelta 2017. Korollinen nettovelka kasvoi 1 241 milj. euroon 1 091 milj. eurosta vuoden 2017 lopussa. Velkaantumisaste nousi 45,1 %:iin 40,1 %:sta vuoden 2017 lopussa.

Nettorahoituskulut olivat 107 milj. euroa vuonna 2018 (127 milj. euroa). Korkokulut laskivat 70 milj. euroon (92 milj. euroa). Rahavarat olivat vuoden lopussa 68 milj. euroa (112 milj. euroa) ja rahavarat ja maksuvalmiusreservit olivat kokonaisuudessaan yli 0,7 mrd. euroa (0,8 mrd. euroa). Näiden reservien lisäksi Outokumpu sopi joulukuussa 120 milj. euron lainajärjestelystä Kemin kaivoksen DeepMine-projektin rahoittamiseksi.

Taloudellista asemaa kuvaavat tunnusluvut

	2018	2017	2016
Milj. €		Oikaistu	
Korollinen nettovelka			
Pitkäaikaiset velat	798	698	987
Lyhytaikaiset velat	511	505	458
Rahavarat	68	112	204
Korollinen nettovelka yhteensä	1 241	1 091	1 242
Oma pääoma	2 750	2 721	2 416
Oman pääoman tuotto, %	4,8	15,4	6,4
Velkaantumisaste, %	45,1	40,1	51,4
Omavaraisuusaste, %	45,9	46,3	40,4
Korkokulut	70	92	105

Investoinnit käyttöomaisuuteen kasvoivat 260 milj. euroon (174 milj. euroa) johtuen pääasiassa käynnissä olevista investointihankkeista Kemin kaivokseen sekä Chorus-projektiin, johon sisältyy toiminnanohjausjärjestelmän uusiminen, sekä Fagersta Stainlessin yritysostosta.

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Milj. €	2018	2017	2016
Europe	76	70	81
Americas	18	18	17
Long Products	30	8	8
Ferrochrome	79	34	20
Muu toiminta	57	44	37
Investoinnit käyttöomaisuuteen yhteensä	260	174	164
Poistot	204	216	226

Liiketoiminta-alueet

Europen liikevaihto kasvoi 4 267 milj. euroon vuonna 2018 (4 156 milj. euroa) samalla kun oikaistu käyttökate laski 248 milj. euroon (404 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 2 % edelliseen vuoteen verrattuna ja olivat 1 547 000 tonnia (1 582 000 tonnia). Toteutuneet perushinnat laskivat voimakkaan tuontipaineen vuoksi erityisesti vuoden toisella puoliskolla. Merkittävästi parantunut tuotejakauma pienensi tämän tulosvaikutusta. Grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset nousivat vuonna 2018 noin 80 milj. euroa vuoden 2017 tasoon verrattuna, mutta kustannustehokkuuden kasvu pienensi osittain tulosvaikutusta. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaisstappiot olivat 26 milj. euroa (-24 milj. euroa). Euroopassa jakelijoiden varastot olivat vuoden lopussa hieman pitkän aikavälin keskitason yläpuolella. EU:n keskimääräinen perushinta vuonna 2018 oli 903 euroa/tonni (1 123 euroa/tonni).

Americasin liikevaihto kasvoi 1 715 milj. euroon vuonna 2018 (1 546 milj. euroa) mutta oikaistu käyttökate laski -5 milj. euroon (21 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen toimitukset vuonna 2018 olivat 762 000 tonnia (742 000 tonnia). Toteutuneet perushinnat nousivat parantuneen tuotejakaman tukemana, mutta merkittävästi korkeammat grafiittielektrodikustannukset ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset yhdessä nousseiden rahtikustannusten kanssa heikensivät vuoden 2018 tulosta noin 40 milj. eurolla. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaisvoitot olivat 20 milj. euroa (11 milj. euroa). Yhdysvalloissa jakelijoiden varastot olivat vuoden lopussa pitkän aikavälin keskitason yläpuolella. Vuoden 2018 keskimääräinen perushinta oli 1 464 dollaria/tonni, joka oli 90 dollaria/tonni korkeampi kuin vuonna 2017.

Long Productsin liikevaihto kasvoi 740 milj. euroon (591 milj. euroa) ja oikaistu käyttökate 25 milj. euroon (16 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen toimitukset kasvoivat 8 % ja nousivat 285 000

tonniin (264 000 tonnia). Toteutuneet perushinnat nousivat merkittävästi, mutta toisaalta grafiittielektrodien ja muiden tuotannon tarveaineiden kustannukset kasvoivat noin 20 milj. euroa edelliseseen vuoteen verrattuna. Raaka-aineisiin liittyvien varasto- ja metallijohdannaisten vaikutus oli 0 milj. euroa verrattuna 3 milj. euron tuottoon vuonna 2017. Liiketoiminta-alueen tulosta tuki Fagersta Stainless AB:n hankinta Ruotsissa kesäkuussa 2018. Koko vuoden aikana kysyntä oli vahvaa kaikilla markkinoilla. Tilausmäärät laskivat vuoden loppua kohden Euroopassa johtuen erityisesti autoteollisuussegmentin hidastumisesta. Vuonna 2018 perushinnat nousivat edellisvuodesta.

Ferrokromin liikevaihto laski 542 milj. euroon (610 milj. euroa). Ferrokromin tuotanto oli 497 000 tonnia verrattuna 415 000 tonniin vuonna 2017, jolloin tuotantoa heikensivät tuotanto-ongelmat ja kunnossapitotoimet. Oikaistu käyttökate laski 210 milj. euroon (2017: 217 milj. euroa), sillä ferrokromin keskimääräinen sopimushinta vuonna 2018 oli 0,11 Yhdysvaltain dollaria naualta matalampi kuin vuonna 2017 ja kustannukset nousivat pääasiassa koksien hinnannousun vuoksi. Vuoden 2018 oikaistu käyttökate sisältää 32 milj. euron vakuutuskorvaustuoton, joka liittyy vuonna 2017 sattuneeseen omaisuusvahinkoon ja liiketoiminnan keskeytymiseen. Vuonna 2018 keskimääräinen Euroopan sopimushinta ferrokromille oli 1,31 dollaria naualta, kun se vuonna 2017 oli 1,42 dollaria naualta.

Ei-taloudellinen kehitys Outokummussa

Outokumpu on johtava ruostumattoman teräksen tuottaja, jolla on ensiluokkaiset tehtaot sen päämarkkina-alueilla Euroopassa ja Amerikassa sekä maailmanlaajuinen myynti- ja palvelukeskusverkosto lähellä kansainvälisiä asiakkaitaan. Ruostumaton teräs on merkittävä tekijä kestävän maailman rakentamisessa. Ruostumatonta terästä käytetään arkkitehtuurissa ja rakentamisessa, infrastruktuurissa, kodinkoneissa, liikenteessä ja raskaassa teollisuudessa. Ruostumaton teräs on luja, korroosionkestävä, hygieeninen ja esteettinen materiaali, jolla on hyvä lujuus-paino-suhde ja jota ei tarvitse huoltaa. Näiden ominaisuuksien ansiosta ruostumattoman teräksen kulutus on kasvanut viime vuosikymmeninä nopeammin kuin minkään muun metallin (lähde: CRU, elokuu 2017).

Outokummun liiketoiminta perustuu kiertotalouteen. Outokummun ruostumattoman teräksen raaka-aineista yli 85 % on kierrätettyä materiaalia. Valmistamalla uusia tuotteita kierrätysteräksestä ja metalliromusta säästetään myös luonnonvaroja. Outokummun tavoitteena on minimoida tuotantonsa ympäristövaikutukset koko tuotantoprosessissa. Pitkän käyttöikänsä päätteeksi ruostumaton teräs on täysin kierrätettävissä ilman laadun heikkenemistä. Outokummun tuotantoyksiköt sijaitsevat usein suhteellisen pienissä kaupungeissa, mikä tarkoittaa, että Outokummun merkitys lähialueen taloudessa on iso ja että yhtiö on usein yksi alueen harvoista yksityisen sektorin työnantajista.

Valtaosa ruostumattoman teräksen toimituksista on austeniittisiä tai ferriittisiä standardi- ja erikoisteräksiä, ja loput toimituksista ovat duplex-erikoisteräksiä ja muita ruostumattoman teräksen lajeja. Outokummun integroitu tuotantoprosessi sisältää yhtiön oman kromikaivoksen, josta saadaan yhtä ruostumattoman teräksen pääraaka-aineista, ferrokromituotannon, sulatuksen, kuumavalssauksen, kylmävalssauksen sekä viimeistelyn ja palvelut.

Kestävän kehityksen hallinnoinnin politiikat ja periaatteet

Outokummun toimitusjohtaja vastaa kestävän kehityksen ylätasoin hallinnoinnista. Yhtiön ympäristö-, terveys- ja turvallisuusyksikkö vastaa kestävän kehityksen strategian toteuttamisesta konsernissa. Liiketoiminta-alueet ja toiminnot vastaavat omien organisaatioidensa toiminnan vastuullisuuden varmistamisesta sekä valvonnan, tiedonkeruun ja raportoinnin asianmukaisuudesta.

Tärkeimmät Outokummun vastuullisuuden hallinnointia ohjaavat politiikat ovat yhtiön toimintaohje, vastuullisuuspolitiikka sekä ympäristö-, työterveys-, turvallisuus- ja laatu- ja ympäristöpolitiikka. Nämä politiikat ovat saatavilla englanniksi Outokummun verkkosivuilta. Outokummun toimintaohje määrittelee yhtenäiset liiketoiminnan menettelytavat yhtiössä sekä asettaa periaatteet lakien ja asetusten

noudattamisesta ja eettisestä käytöksestä, sisältäen nollatoleranssin korruptiota kohtaan ja edellyttäen kilpailulainsäädännön noudattamista. Vastuullisuuspolitiikka kuvaa taloudellisen, ympäristön ja sosiaalisen vastuullisuuden pääperiaatteet yhtiössä. Outokummun ympäristö-, työterveys-, turvallisuus- ja laatuolitiikka kuvaa yhtiön sitoutumista näiden asioiden jatkuvaan kehittämiseen, lakien ja asetusten noudattamiseen kaikissa yhtiön toimintamaissa sekä sidosryhmien vaatimusten täyttämiseen.

Outokummulla on myös korruption torjumiseksi ohjeet, jotka ohjeistavat tarkemmin vastuullisen liiketoiminnan käytännöistä. Outokummussa ei hyväksytä minkäänlaista syrjintää, joka perustuu etniseen alkuperään, kansallisuuteen, uskontoon, poliittisiin näkemyksiin, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, ikään tai muuhun ominaisuuteen.

Ympäristö-, työterveys-, turvallisuus- ja laatuolitiikan lisäksi Outokummussa on käytössä tiukat turvallisuusperiaatteet ja työterveys- ja turvallisuusstandardit. Turvallisuus on yksi yhtiön kuudesta strategisesta osa-alueesta ja siten yksi pääprioriteeteista yhtiössä. Henkilöstön terveys ja hyvinvointi ovat päivittäisen toiminnan elinehto ja pitkän aikavälin kilpailukyvyyn edellytys. Outokumpu työskentelee saavuttaakseen nollan tapaturman tavoitteen.

Konsernin periaatteet, politiikat ja ohjeet ovat Outokummun hallinnon, riskienhallinnan ja compliance-asioiden perusta. Poliittikoja ja ohjeita toteutetaan sisäisen viestinnän, pakollisten koulutusten ja sisäisen valvonnan keinoin. Outokummussa on käynnissä hallinnon, riskienhallinnan ja compliance-asioiden projekti sisäisen valvonnan prosessien parantamiseksi ja kehittämiseksi entisestään.

Sisäinen tarkastus valvoo jatkuvasti yhdessä ulkopuolisten tarkastajien kanssa konsernin ohjeistuksen ja standardien noudattamista, kun taas ympäristöorganisaatio seuraa ympäristötavoitteiden toteutumista neljännesvuosittain. Lisäksi tehdään vuosittain ympäristöauditointeja sisäisen riskiarvioinnin perusteella. Outokumpu toteutti vuonna 2018 raaka-ainetoimittajien seulontoja ympäristö-, sosiaalisen ja hallintoasioiden osalta. Lisäksi yli puolet toimittajista käyvät läpi kuukausittaisen seulonnan sanktioiden varalta. Osana liiketoiminnan johtamista palkitsemisjärjestelmät tukevat strategisten tavoitteiden, kuten tavoitteista tärkeimmän eli turvallisuuden, toteutumista.

Outokumpu noudattaa myös kahden asteen otaksumaa sitoutuen tieteelliseen standardiin pohjautuvaan ilmastotavoitteeseen (Science Based Targets Initiative) ja osallistuu YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamiseen. Outokumpu noudattaa kansainvälisiä, kansallisia ja paikallisia lakeja ja asetuksia ja kunnioittaa kansainvälisiä sopimuksia ihmisoikeuksista ja työntekijöiden oikeuksista, kuten YK:n ihmisoikeusjulistusta, ja tuomitsee pakkotyön ja lapsityövoiman käytön. Kaikilla Outokummun työntekijöillä on vapaus liittyä paikallisiin työntekijäliittoihin paikallisten sääntöjen mukaisesti. Outokumpu odottaa toimittajiensa ja urakoitsijoidensa noudattavan soveltuvia lakeja ja asetuksia sekä Outokummun toimintaohjetta tai muita vastaavia standardeja ja periaatteita, ja täyttävän yhtiön toimittajille asettamat vaatimukset. Outokumpu pyrkii varmistamaan, että orjuuttamisella tai ihmiskaupalla ei ole mitään osaa yhtiön toimitusketjussa tai toiminnassa.

Pitkän aikavälin kestävän kehityksen tavoitteet

Outokummun tavoitteena on parantaa yhtiön resurssitehokkuutta minimoimalla neitseellisten materiaalien ja energian käyttöä sekä edistää ilmastonsuojelua. Yhtiön tavoitteet ovat:

- Kierrätysisällön kasvattaminen yli 90 %:n vuoteen 2020 mennessä
- Energiatehokkuuden parantaminen 1 %:lla vuodessa vuoteen 2020 mennessä
- Outokumpu sitoutuu vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään (suorat, epäsuorat ja muut epäsuorat) 20 %:lla ruostumattoman teräksen tonnia kohti verrattuna vuosien 2014–2016 lähtötasoon
- Turvallisuuden nostaminen teollisuuden alan parhaan 10 %:n joukkoon vuoteen 2020 mennessä (pitkän aikavälin tavoite: ei yhtään tapaturmaa)

Outokummun päästötavoite tuotettua tonnia kohti sisältää toimittajien päästöt ja on linjassa terästeollisuuden tavoitteiden kanssa.

Ympäristövastuu

Ruostumattoman teräksen suurimmat ympäristövaikutukset ovat neitseellisten materiaalien käyttö, suora ja epäsuora energian käyttö, päästöt ilmaan, tuotantolaitosten päästöt veteen ja tuotantoprosessissa syntyvä jäte.

Outokummun käyttämät pölyntalteenottojärjestelmät ottavat talteen 99 % pölyistä, ja vettä kierrätetään tuotantoprosessissa niin paljon kuin mahdollista sekä puhdistetaan tehtailla. Sen lisäksi että materiaalihokkuutta edistetään käyttämällä kierrätettyjä materiaaleja niin paljon kuin mahdollista, Outokummun tavoitteena on vähentää kaatopaikalle menevän jätteen määrää ja käyttää tuotantoprosesseissaan syntyvää jätettä omassa tuotannossaan. Outokummun tavoitteena on myös lisätä tuotantoprosessista syntyvän sivutuotekuonan käyttöä yhtiön ulkopuolella esimerkiksi tienrakennuksessa, betonivalmistuksessa ja vedenpuhdistuksessa. Kaiken käytetyn kuonan määrä verrattuna käytettyyn ja kaatopaikalle menevään kuonaan (käyttöaste) on hieman vähentynyt, mutta kaatopaikalle viety kuona on pysynyt arviolta samana. Tuotannossa syntyvän jätteen lisäksi kaivostoiminnoissa syntyy rikastushiekkaa, joka on merkittävin kaivosalueelle läjitettävä jäte.

Vuonna 2018 Outokummun kierrätetyn materiaalin (kaikki sisään tuleva metalli jätteistä, kuten romu, metallihilse tai metallit kuonan- ja pölynpuhdistuksessa, tuotettua tonnia kohden) osuus pysyi samalla tasolla 88,6 %:ssa. Energiatehokkuuden muutos verrattuna lähtötasoon on laskettu eri prosessivaiheiden summana ja oli 8,9 % (2017: 10,4 % and 2016: 11,0 %) verrattuna vuosien 2007–2009 vertailukelpoiseen lähtötasoon. Merkittäviä ympäristöongelmia ei ollut.

Kaiken kaikkiaan Outokumpu on edennyt suunnitellusti pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamisessa, joista vain energiateräshokkuus oli hieman jäljessä vuonna 2018. Vuonna 2018 Outokumpu uusi hiilidioksidipäästötavoitteen hyväksytyin tieteelliseen standardiin pohjautuvan tavoitteen (Science Based Target) mukaisesti ja vähensi päästöjä noin 8 % lähtötasoon verrattuna. Kaatopaikalle menevän jätteen määrä kasvoi, sillä useampi jätemateriaali, kuten pöly, liete tai tulenkestävät materiaalit, vaati viemistä kaatopaikalle.

Kaikilla Outokummun tuotantolaitoksilla on ympäristöluvut, jotka määrittelevät tuotantotoiminnan rajat. Vuonna 2018 päästöt ilmakehään ja vesistöihin pysyivät sallituissa rajoissa. Tapahtuneet ylitykset olivat tilapäisiä, tunnistettuja ja niillä oli vain vähäisiä ympäristövaikutuksia. Tornion sulattamolla havaittiin kolme tapausta liittyen radioaktiivisen amerikiumin lähteisiin vuoden aikana. Kaksi niistä tuli sulattoon raaka-aineiden mukana. Yksi tapaus havaittiin sisään tulevan romun valvonnassa eikä aiheuttanut mitään riskiä työntekijöille tai ympäristölle: matala-aktiiviset pölyt ja kuonat hoidettiin ja vietiin erillisinä kaatopaikalle Säteilyturvakeskuksen ohjeistuksen mukaisesti.

EU:n päästökauppajärjestelmä (ETS) jatkuu kolmannella kauppakaudella (2013–2020). Päästökauppajärjestelmän alaiset Outokummun toiminnot saavat edelleen ilmaisia päästöoikeuksia tehokkuuteen perustuvan vertailun ja aiemman toiminnan perusteella. Päästöoikeudet riittivät Outokummun toiminnoille vuodeksi 2018 ja niiden odotetaan riittävän vuodeksi 2019. Yhtiön ilmaisten päästöoikeuksien määrä on alle odotettujen päästöjen vuonna 2019. Outokumpu ei ole osallisena ympäristöasioita koskevissa merkittävässä oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä, eikä yhtiön tiedossa ole toteutuneita ympäristöriskejä, joilla olisi merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Ympäristövaikutukset

	2018	2017	2016
Suorat ja epäsuorat (Scope 1, 2 ja 3) CO ₂ -päästöt, tonnia tuotettua tonnia kohti	1 719	1 839	1 863 ¹⁾
Energian käyttö, GJ tuotettua tonnia kohti	10,1	9,3	9,8
Kaikkien sivutuotteiden käyttöaste, ml. ferrokromituotannon kuona, %	88,1	91,1 ²⁾	90,2
Jäte, tonnia tuotettua terästonnia kohti	0,472	0,361	0,406

¹⁾ Vuosien 2014–2016 lähtötaso 1 863 tonnia

²⁾ Oikaistu

Sosiaalinen vastuu

Outokummun tärkein turvallisuuden mittari on kaikkien työtaturmien taajuus (TRIFR), joka sisältää kuolemaan johtaneet tapaturmat, poissaoloon johtaneet tapaturmat, korvaavan työn tapaukset ja ensihoitoa vaatineet tapaukset miljoonaa työtuntia kohden. Yhtiön TRIFR parani hieman viime vuoteen verrattuna ja oli 4,1 tavoitteen ollessa <4,0 (2017: 4,4). Vuonna 2018 Outokumpu jatkoi työntekijöidensä turvallisuustietouden koulutusta vuonna 2017 aloitetun ohjelman mukaisesti.

Outokummun henkilöstömäärä kasvoi 308:lla vuoden aikana, ja yhtiön palveluksessa oli joulukuun 2018 lopussa 10 449 henkilöä (2017: 10 141 ja 2016: 10 600). Henkilöstömäärän nousu johtui Fagersta Stainless -yhtiön hankinnasta Ruotsissa. Palkat ja palkkiot olivat vuonna 2018 yhteensä 541 milj. euroa (2017: 549 milj. euroa ja 2016: 562 milj. euroa). Välilliset henkilöstökustannukset olivat 135 milj. euroa (2017: 135 milj. euroa ja 2016: 151 milj. euroa).

Sosiaalisen vastuun mittarit

	2018	2017	2016
Tasa-arvo			
Työntekijät			
Miehiä, %	85	86	84
Naisia, %	15	14	16
Hallitus			
Miehiä, %	67	71	67
Naisia, %	33	29	33
Turvallisuus			
Kaikkien työtaturmien taajuus (miljoonaa työtuntia kohti)	4,1	4,4	8,7

Outokummulla on käytössä intranetissä ja verkkosivuilla Helpline-palvelu, jossa voi raportoida anonyymisti epäilyistä rikkomuksista tai epäeettisestä käytöksestä. Vuonna 2018 Outokummussa oli 14 väitettyä mahdollista väärinkäytöstä, jotka ilmoitettiin Helpline-palvelun ja muiden kanavien kautta. Kaikki tapaukset tutkittiin yksityiskohtaisesti ja asianmukaiset korjaavat toimenpiteet on tehty.

Outokummun compliance-asioiden ohjelman keskeisenä tavoitteena on tehdä tunnetuksi ja kouluttaa toimintaohjeeseen ja sen aiheisiin liittyvissä asioissa. Osana näitä toimia Outokumpu julkaisi kaksi compliance-asioihin liittyvää verkkokurssia. Korruptionvastaisuuteen liittyvä verkkokurssi on pakollinen toimihenkilöille ja sen suorittamisaste oli 97 %. Toinen tietoturvallisuusverkkokurssi keskittyi EU:n GDPR-sääntelyyn. Se oli myös pakollinen toimihenkilöille ja sen suorittamisaste oli 98 %. Vuonna 2017 julkaistu toimintaohjetta käsittelevä verkkokurssi on myös pakollinen toimihenkilöille ja vuonna 2018 se julkaistiin myös tuotantotyöntekijöille tavoitteena saada kaikki toimipaikat koulutettua vuoden 2019 aikana.

Tutkimus ja tuotekehitys

Outokummun tutkimus ja kehitys (T&K) toimii läheisessä yhteistyössä myyntimme, tuotantomme ja asiakkaidemme kanssa. Pyrimme siihen, että T&K-toimintaamme ohjaavat asiakkaidemme nykyiset ja tulevat tarpeet. Outokummulla on kolme T&K-keskusta, jotka sijaitsevat Avestassa Ruotsissa, Krefeldissä Saksassa ja Torniossa Suomessa. Vuonna 2018 Outokummun T&K-kustannukset olivat 15 milj. euroa, vastaten 0,2 % liikevaihdosta (2017: 13 milj. euroa ja 0,2 %, 2016: 20 milj. euroa ja 0,4 %).

Vuonna 2018 tutkimus- ja kehitystoimintamme uudelleenorganisointiin muodostamalla tiimit, jotka keskittyvät prosessinkehitykseen, tuote- ja sovelluskehitykseen ja digitalisaatioon. Muutoksen tavoitteena on lisätä T&K-toiminnan vaikuttavuutta liiketoimintaamme, ja mahdollistaa T&K-osaamisemme hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla. Prosessinkehitystiimit keskittyvät tuotantoprosessiemme suorituskyvyn parantamiseen ja metallurgisen osaamisen kehittämiseen. Tuote- ja sovelluskehitystiimit keskittyvät tuoteominaisuuksien, uusien tuotteiden ja terästemme sovellusten kehittämiseen valituilla strategisilla alueilla. Tiimit kehittävät osaamistamme korroosion, tuotantotekniikan, pintateknologian ja ruostumattoman teräksen sovellusten alueilla.

Yhteistyötä tutkimus ja kehitysorganisaation, teknisen asiakaspalvelun, tuotehallinnan ja tuotantoyksiköiden välillä lähennettiin entisestään vuoden 2018 aikana. Tutkimus- ja kehitysprojektien nopeutta ja vaikuttavuutta voidaan näin lisätä tehokkaamman priorisoinnin ja resurssienhallinnan avulla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Outokumpu noudattaa toiminnassaan yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastualueet. Outokummun strategian tukemisen ohella riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja pienentää riskejä osakkeenomistajien, asiakkaiden, toimittajien, henkilöstön, velkojien ja muiden sidosryhmien näkökulmasta.

Outokumpu on määritellyt riskiksi minkä tahansa asian, joka voi estää tai haitata konsernin tavoitteiden saavuttamista. Riskit voivat siis olla konsernin nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia.

Riskienhallintaprosessi on osa johtamisjärjestelmää, ja se jakautuu neljään vaiheeseen: riskien tunnistamiseen, arviointiin ja priorisointiin, riskien pienentämiseen ja raportointiin. Keskeisiä riskejä arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti.

Riskienhallinnan painopisteenä oli vuonna 2018 tunnistettujen riskien korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen ja toimintavarmuuden kehittämisen tukeminen muun muassa keskeytysriskejä mallintamalla sekä riskienhallintaprosessin tehokkuuden kehittäminen. Nämä sisälsivät myös tukitoimia konsernin toimintakustannusten alentamiseksi, metalli- ja hyödykeriskien hallintaprosessin parantamiseksi ja Outokummun toimintojen tehokkuuden sekä valvonnan parantamiseen osana suurta liiketoimintaprosessien muutosprojektia.

Outokumpu jatkoi järjestelmällisiä paloturvallisuuden ja vahingontorjunnan arviointiohjelmiaan, joissa keskityttiin myös toimintavarmuuteen ja konerikoista johtuvien keskeytysten ehkäisemiseen. Vuonna 2018 tehtiin kaikkiaan noin 20 paloturvallisuuteen ja konerikkojen vahingontorjuntaan liittyvää auditointia omien asiantuntijoiden ja ulkopuolisten neuvonantajien yhteistyönä.

Merkittävimmät toteutuneet riskit vuonna 2018 liittyivät kustannusten nousuun tiettyjen tuotannon tarveaineiden osalta, Americas-liiketoiminta-alueen riittämättömään kannattavuuteen, markkinahäiriöt artiklaan 232 liittyen ja liiketoimintaprosessien muutosprojektin viivästymiseen.

Strategiset ja liiketoimintariskit

Outokummun merkittävimpiä strategisia ja liiketoimintariskejä ovat ruostumattoman terästuotannon globaalin ylikapasiteetin kehittymiseen sekä raaka-aineiden ja lopputuotteiden hintojen volatiliiteettiin liittyvät riskit ja epävarmuudet; yhtiön vision toteuttamiseen, kuten uusien tietojärjestelmien ja prosessien käyttöönottoon, tuotantovarmuuden parantamiseen, kilpailukyvyyn ja taloudellisen suorituskyvyn parantamiseen liittyvät riskit; riski kauppasodasta Yhdysvaltain terästullien ja Euroopan komission suojaustoimien takia; ruostumattoman teräksen ja ferrokromin markkinoiden kehitykseen ja kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; sähkön, polttoaineiden, nikkelin, raudan ja molybdeenin hintojen muutosten vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan; ruostumattoman teräksen globaaliin kilpailuympäristöön vaikuttavat valuuttakurssien muutokset; sekä oikeudellisten kiistojen, maailmanpoliittisen tilanteen tai ympäristölainsäädännön muutosten epäsuotuisat vaikutukset liiketoimintaan.

Toiminnalliset riskit

Outokummun kannalta keskeisiä toiminnallisia riskejä ovat: suuret tulipalot tai konerikot, ja niistä aiheutuvat liiketoiminnan keskeytykset; riippuvuus informaatioteknologiasta ja tietoturvariskit; hajanaiseen järjestelmäympäristöön liittyvät riskit; toimitusketjuun liittyvät riskit ja riippuvuus tietyistä kriittisistä toimittajista; ja projektien toteuttamiseen liittyvät riskit, erityisesti uuden ERP-järjestelmän toteuttamisessa. Toiminnallisiin riskeihin sisältyvät myös riittämättömät tai epäonnistuneet sisäiset prosessit, työntekijöiden toiminta, järjestelmävirheet, luonnonkatastrofien kaltaiset tapahtumat sekä väärinkäytökset tai rikokset. Tällaiset riskit liittyvät usein tuotannon toimintoihin, logistiikkaan, taloudellisiin prosesseihin, merkittäviin investointiprojekteihin, muihin projekteihin tai informaatioteknologiaan. Toteutuessaan ne voivat johtaa henkilö- tai omaisuusvahinkoihin, muihin vastuisiin, omaisuuden menetyksiin, liiketoiminnan keskeytymiseen tai ympäristöhaittoihin. Vakuutukset kattavat osan Outokummun toiminnallisista riskeistä. Jotta tulipaloista mahdollisesti aiheutuvat omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytykset keskeisillä tuotantolaitoksilla pysyisivät mahdollisimman vähäisinä, Outokummulla on järjestelmällinen paloturvallisuuden ja vahingontorjunnan arviointiohjelma. Vuoden aikana tehtiin lisätoimenpiteitä käyttövarmuuden parantamiseksi osana vahingontorjuntatoimintaa.

Ympäristöriskit

Merkittävimmät ympäristöön liittyvät liiketoimintariskit liittyvät päästökauppaan, uusiin ympäristö- ja kuluttajansuojavaatimuksiin sekä ympäristölainsäädännön muutoksiin ja niiden vaikutuksiin Outokummun kilpailukykyyn sekä sähkönhinnan nousuun ja Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään liittyviin päästökustannuksiin.

Merkittävimmät ympäristöriskit tuotantolaitoksilla liittyvät happojen käyttöön, ongelmajätteisiin ja myrkyllisiin kaasuihin, kaatopaikkoihin, maaperän tai pohjaveden pilaantumiseen sekä vaarallisten saastuttavien aineiden pitkäaikaisiin vaikutuksiin. Outokummulla on myös joitain mahdollisia ympäristövastuita suljetuilla kaivoksilla ja tehdasalueilla.

Turvallisuuden ja henkilöstöön liittyvät riskit

Turvallisuuden ja henkilöstöön liittyvät tärkeimmät riskit ovat oman henkilöstön ja urakoitsijoiden kuolemantapauksiin ja vakaviin tapaturmiin liittyvät riskit, joilla voisi olla myös merkittävä vaikutus Outokummun turvallisuuskulttuuriin tai työnantajamaineeseen; avainhenkilöiden tai erityisosaamista tai erityisiä asiakassuhteita omaavien henkilöiden menetys, jolla voi olla merkittävä vaikutus Outokummun liiketoimintaan; sekä riski, että Outokumpu ei kykene houkuttelemaan, pitämään kiinni, motivoimaan, kouluttamaan tai kehittämään ammatillisesti henkilökuntaansa eri organisaatiotasolla,

millä voi olla haitallinen vaikutus Outokummun liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai operatiivisiin tuloksiin.

Compliance-asioihin, rikoksiin ja maineeseen liittyvät riskit

Outokumpu toimii ympäri maailmaa, ja sen toiminnot ulottuvat monen eri lainsäädännön ja monitahoisen säätelyn toimivalta-alueille aikana, jolloin erilaiset kilpailulainsäädäntöön, korruption- ja lahjonnan vastaisiin toimiin, rahanpesun ehkäisemiseen, tietoturvan parantamiseen (mukaan lukien EU:n tietosuojasetus) ja kaupan rajoitteisiin liittyvät toimenpiteet sekä sanktiot ovat olleet maailmanlaajuisesti kasvussa. Outokumpuun kohdistuu myös henkilöstön tekemien petosten, ulkoisten varkauksien ja rikosten, kriittisten tutkimus- ja kehitystietojen menetyksen, väärinkäytösten sekä myyntiagenttien tai yhteisyritysten ja muiden yritysten tekemien rikkomusten riski.

Kestävään kehitykseen ja yritysvastuuseen liittyvät riskit

Outokummun tavoitteena on tunnistaa aktiivisesti, mille kestävään kehitykseen ja yritysvastuuseen liittyville asioille ja riskeille, mukaan lukien ihmisoikeuksiin liittyville asioille ja riskeille, yhtiö voi olla alttiina. Outokumpu ottaa kaikki työntekijöiden oikeuksien rikkomukset ja niihin liittyvät uhat, toimintansa täyden läpinäkyvyyden sekä ihmisoikeusasioiden noudattamisen vakavasti. Outokumpu toimii kuitenkin pääasiassa sellaisilla alueilla, joissa ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä ei pidetä suurina.

Rahoitusriskit

Outokummun kannalta keskeisiä rahoitusriskejä ovat nikkelin, raudan, molybdeenin, energian ja polttoaineiden hinnanvaihtelut; valuuttamuutokset, jotka vaikuttavat euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan; Yhdysvaltain dollariin, euroon ja Ruotsin kruunuun liittyvät korkomuutokset; muutokset Outokummun velan luottomarginaaleissa; rajoitetut mahdollisuudet uuteen rahoitukseen; asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin (mukaan lukien toimittajat ja rahoituslaitokset) liittyvät vastapuoliriskit; maksuvalmiuteen ja jälleenrahoitukseen liittyvät riskit; osakeomistusten arvoon liittyvät riskit; rahoitussopimusten tai muiden lainaehtojen kovenanttiriski, joka voi johtaa lainojen ennenaikaiseen erääntymiseen ja maksukyvyttömyystilanteeseen; ja etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen osake- ja korkosijoitusten hintoihin liittyvät riskit sekä etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen vastuiden arvostusparametreihin, erityisesti pitkiin korkoihin liittyvät riskit.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Outokummun lyhyen aikavälin riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat: yhtiön vision toteuttamiseen kuten toimintavarmuuden, kilpailukykyyn ja tuloskehityksen parantamiseen liittyvät riskit ja epävarmuustekijät (mukaan lukien uusien IT-järjestelmien ja prosessien toteuttaminen); ruostumattoman teräksen ylikapasiteetti ja ruostumattoman teräksen sekä ferrokromin markkinakehitykseen ja kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; saatavuus- ja hintariskit tietyissä tuotantohyödykkeissä, kuten grafiitti elektrodeissa; riippuvuus tietyistä kriittisistä toimittajista; merkittävien rahavarojen sitoutuminen varastoihin ja asiakassaamisiin metallien hinnannousun seurauksena; sähkön, polttoaineiden, ferrokromin, nikkelin, raudan ja molybdeenin hinnanvaihtelut; euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan vaikuttavat valuuttakurssimuutokset; muutokset Outokummun velan luottomarginaaleissa; osakeomistuksien arvoon liittyvät riskit; projektien toteutumiseen liittyvät riskit; tietoturvariskit ja riippuvuus informaatioteknologiasta; hajanaiseen järjestelmäympäristöön liittyvät riskit; asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin (mukaan lukien toimittajat ja rahoituslaitokset) liittyvät vastapuoliriskit. Mahdolliset epäsuotuisat muutokset maailmanpolitiikassa tai -taloudessa, mukaan lukien epäsuotuisa sopimukseton tai kova (no-deal or hard) Brexit-skenaario, voivat haitata Outokummun liiketoimintaa ja pääsyä rahoitusmarkkinoille.

Merkittävät oikeudenkäynnit

Myytyihin kupariliiketoimintoihin liittyvä kanne Espanjassa

Outokumpu myi koko kupariliiketoimintansa vuosina 2003–2008. Eräs myydyistä yhtiöistä ajautui sittemmin konkurssiin. Kyseisen espanjalaisen yhtiön konkurssin pesänhoitaja on nostanut Outokumpu Oyj:tä sekä kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan takaisinsaantikanteen, joka koskee konkurssiin ajautuneen espanjalaisen yhtiön yrityskaupan yhteydessä tekemiä maksuja. Espanjalainen ensimmäisen asteen tuomioistuin hyväksyi Outokumpua ja kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan nostetun 20 milj. euron korvausvaatimuksen. Outokumpu ja kaksi muuta yhtiötä valittivat oikeuden päätöksestä ja maaliskuussa 2018 valitustuomioistuin antoi asiassa päätöksen Outokummun eduksi. Toukokuussa 2018 konkurssipesä valitti päätöksestä Espanjan korkeimpaan oikeuteen, jossa asian käsittely on kesken.

Entiseen verokonserniin liittyvä kanne Italiassa

Joulukuussa 2015 Outokumpu Holding Italia ja Acciai Speciali Terni (AST) joutuivat kiistaan, joka liittyy entiseen ThyssenKruppin verokonsolidointiin Italiassa. AST vaatii noin 23 milj. euroa ThyssenKruppin aikanaan johtamasta verokonsolidoinnista. Outokumpu Holding Italia oli aiemmin ThyssenKruppin holding-yhtiö, joka siirtyi Inoxumiin carve-out-prosessissa vuonna 2011. Yhtiön 23 milj. euron vaade johtuu verohyödyistä (verotappiot, veronhyvitykset ja korkokustannukset), jotka AST siirsi Italian verokonsernille tilikausien 2007/08–2013 aikana ja joita AST:n käsityksen mukaan ei seuraavina vuosina suoritettu AST:lle. Asian käsittely tuomioistuimessa Italiassa on kesken.

Kilpailuviranomaisen tutkinta Saksassa

Syyskuussa 2016 Outokumpu sai Saksan liittovaltion kilpailuviranomaiselta tiedon sen aloittamasta kartellitutkinnasta, jonka kohteena oli mm. Outokummun saksalainen tytäryhtiö Outokumpu Nirosta GmbH. Outokumpu aloitti tutkinnan johdosta sisäiset tutkimukset ja tuli vakuuttuneeksi siitä, että tutkinta oli Outokummun osalta aiheeton. Toukokuussa 2018 Outokumpu sai kilpailuviranomaiselta virallisen vahvistuksen siitä, että tutkinta oli Outokummun osalta lopetettu.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

31.12.2018 Outokummun osakepääoma oli 311 milj. euroa, ja osakkeiden kokonaismäärä oli 416 374 448. Vuoden lopussa yhtiön hallussa oli 5 810 729 omaa osaketta. Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden määrä vuonna 2018 oli 411 065 622.

Johdon omistamat osakkeet ja osakepalkkio-ohjelmat

31.12.2018 Outokummun hallituksen ja johtoryhmän jäsenien hallussa oli yhteensä 2 483 353 Outokummun osaketta, mikä vastaa 0,6 % kaikista osakkeista.

Outokummussa on osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä johtoryhmän jäsenille, muulle johdolle ja avainhenkilöille. Yhtiön osakeperusteiset kannustinjärjestelmät ovat suoritepohjainen osakeohjelma, rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma sekä toimitusjohtajan ja muiden avainhenkilöiden osakeosto-ohjelmat. Soveltuvien verojen vähentämisen jälkeen vuonna 2018 luovutettiin kaikkiaan 892 170 osaketta osakeohjelmien osallistujille asetettujen tavoitteiden ja ohjelmien ehtojen mukaisesti. Outokumpu maksoi osakepalkkiot yhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla.

Suoritepohjaisessa osakeohjelmassa ja rajoitettuja osakkeita koskevassa ohjelmassa ovat parhaillaan käynnissä kaudet 2017–2019 ja 2018–2020, ja hallitus hyväksyi joulukuussa 2018 ohjelmien seuraavan ansaintakauden 2019–2021. Suoritepohjaisen osakeohjelman kausien 2017–2019 ja 2018–2020 ansaintakriteerit mittaavat Outokummun tulosta ja pääoman käytön tehokkuutta verrokkiryhmään verrattuna.

Lisätietoja osakepalkkio-ohjelmista on tilinpäätöksen liitetiedossa 18.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Selvitys Outokummun hallinto- ja ohjausjärjestelmästä löytyy yhtiön verkkosivulta <http://www.outokumpu.com/fi/sijoittajat/hallinto/Sivut/default.aspx>

Varsinainen yhtiökokous

Outokumpu Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2018 pidettiin 22.3.2018 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2017 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden yhtiön johdolle. Yhtiökokous päätti, että vuodelta 2017 jaetaan osinkoa 0,25 euroa osakkeelta. Yhtiökokous hyväksyi ehdotukset hallituksen valtuuttamisesta päättämään omien osakkeiden hankinnasta sekä osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Yhtiökokous hyväksyi myös nimitystoimikunnan ehdotukset hallituksen jäsenistä ja palkkioista.

Yhtiökokous päätti nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenmääräksi yhteensä kuusi (6). Toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, yhtiökokous valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen hallituksen nykyisistä jäsenistä Kati ter Horstin, Heikki Malisen, Eeva Sipilän ja Olli Vaartimon. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Kari Jordan ja Pierre Vareille. Kari Jordan valittiin hallituksen puheenjohtajaksi ja Olli Vaartimo varapuheenjohtajaksi.

Nimitystoimikunta

Outokummun osakkeenomistajien nimitystoimikunnan muodostavat neljä suurinta yhtiön osakasluetteloon 1.10. rekisteröityä Outokummun osakkeenomistajaa. Lisäksi Outokummun hallituksen puheenjohtaja Kari Jordan toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä. Nimitystoimikunnan tehtävänä on vuosittain valmistella varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenistä ja hallituspalkkioista.

Outokummun neljä suurinta osakkeenomistajaa 1.10.2018 olivat Solidium Oy, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja Kansaneläkelaitos, jotka ovat nimenneet nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Solidium Oy:n toimitusjohtaja Antti Mäkinen
- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman talousjohtaja Pekka Pajamo
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja Jouko Pölönen
- Kansaneläkelaitoksen sijoituspäällikkö Tuula Korhonen

Nimitystoimikunta antoi ehdotuksensa Outokummun hallitukselle 24.1.2019.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Outokummun osingonjakopolitiikan mukaisesti maksettavien osinkojen määrä suhdannekierron aikana on 30–50 prosenttia tilikauden voitosta. 31.12.2018 emoyhtiön tilinpäätöksen mukaan emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat yhteensä 2 298 milj. euroa, mikä sisältää kertyneet voittovarot 175 milj. euroa.

Hallitus esittää 27.3.2019 pidettävälle yhtiökokoukselle, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 0,15 euroa osakkeelta vuodelta 2018.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Konsernin tunnusluvut

		2018	2017 ¹⁾	2016	2015	2014
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	Milj. €	6 872	6 356	5 690	6 384	6 844
- liikevaihdon muutos	%	8,1	11,7	-10,9	-6,7	1,5
- viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	%	96,7	96,5	96,4	96,6	96,7
Sijoitettu pääoma 31.12. ²⁾	Milj. €	4 086	3 929	3 816	4 133	4 072
Investoinnit käyttöomaisuuteen ³⁾	Milj. €	260	174	164	154	127
- suhteessa liikevaihtoon	%	3,8	2,7	2,9	2,4	1,8
Poistot	Milj. €	204	216	226	302	320
Arvon alentumiset	Milj. €	12	2	26	1	27
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	Milj. €	15	13	20	23	23
- suhteessa liikevaihtoon	%	0,2	0,2	0,4	0,4	0,3
Henkilöstö 31.12. ⁴⁾		10 449	10 141	10 600	11 002	12 125
- keskimäärin vuoden aikana ³⁾		10 468	10 485	10 977	11 833	12 540
Kannattavuus						
Oikaistu käyttökate	Milj. €	485	631	309	165	263
Käyttökate	Milj. €	496	663	355	531	104
Liiketulos	Milj. €	280	445	103	228	-243
- suhteessa liikevaihtoon	%	4,1	7,0	1,8	3,6	-3,6
Tulos ennen veroja	Milj. €	175	327	-13	127	-459
- suhteessa liikevaihtoon	%	2,5	5,1	-0,2	2,0	-6,7
Tilikauden tulos	Milj. €	130	392	144	86	-439
- suhteessa liikevaihtoon	%	1,9	6,2	2,5	1,4	-6,4
Oman pääoman tuotto ²⁾	%	4,8	15,4	6,4	3,9	-21,8
Sijoitetun pääoman tuotto ²⁾	%	7,0	11,3	2,6	5,3	-5,8
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Korollinen nettovelka	Milj. €	1 241	1 091	1 242	1 610	1 974
- suhteessa liikevaihtoon	%	18,1	17,2	21,8	25,2	28,8
Nettorahoituskulut	Milj. €	107	127	121	149	223
- suhteessa liikevaihtoon	%	1,6	2,0	2,1	2,3	3,3
Korkokulut	Milj. €	70	92	105	130	141
- suhteessa liikevaihtoon	%	1,0	1,5	1,9	2,0	2,1
Korollinen nettovelka / oikaistu käyttökate		2,6	1,7	4,0	9,8	7,5
Osakepääoma	Milj. €	311	311	311	311	311
Oma pääoma yhteensä	Milj. €	2 750	2 721	2 416	2 329	2 132
Omavaraisuusaste	%	45,9	46,3	40,4	39,6	33,3
Velkaantumisaste	%	45,1	40,1	51,4	69,1	92,6
Liiketoiminnan nettorahavirta ³⁾	Milj. €	214	328	389	-34	-126

¹⁾ Vuoden 2017 tiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönolosta johtuen. Vuosien 2014–2016 tietoja ei ole oikaistu.

²⁾ Tunnusluvun laskentaperustetta muutettu vuonna 2016. Vuoden 2015 luvut oikaistu vastaavaksi. Vuoden 2014 lukuja ei ole oikaistu.

³⁾ Vuosi 2014 raportoitu jatkuvien toimintojen osalta.

⁴⁾ Henkilöstö raportoitu työsuhteessa olevan henkilömäärän mukaan.

Taloudellisten tunnuslukujen täsmäytys

Tunnusluku	Tunnusluvun laskentaperuste tai lähde konsernitilinpäätöksessä		2018	2017
Liikevaihto	Konsernin tuloslaskelma	Miij. €	6 872	6 356
- liikevaihdon muutos	Verrattuna edellisen vuoden liikevaihtoon	%	8,1	11,7
Liikevaihto kohdemaan mukaan Suomeen	Liitetieto 3. Segmentti-informaatio	Miij. €	230	222
Vienti ja ulkomaan toiminnot	Liikevaihto – Liikevaihto kohdemaan mukaan Suomeen	Miij. €	6 642	6 134
- viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	Verrattuna liikevaihtoon	%	96,7	96,5
Poistot	Liitetieto 6. Tuotot ja kulut	Miij. €	204	216
Arvonalentumiset	Liitetieto 6. Tuotot ja kulut ja liitetieto 8. Rahoitustuotot ja -kulut	Miij. €	12	2
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	Konsernin tuloslaskelma	Miij. €	15	13
- suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	0,2	0,2
Oikaistu käyttökate	Käyttökate – oikaisuuksi luokitellut erät	Miij. €	485	631
Käyttökateen oikaisu	Liitetieto 6. Tuotot ja kulut	Miij. €	10	31
Käyttökate	Liiketulos ennen poistoja ja liitetiedossa 6. esitettyjä arvonalentumisia	Miij. €	496	663
Liiketulos	Konsernin tuloslaskelma	Miij. €	280	445
- suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	4,1	7,0
Sijoitettu pääoma on seuraavien erien summa:				
Oma pääoma yhteensä	Konsernitase	Miij. €	2 750	2 721
Korollinen nettovelka	Määritely alla	Miij. €	1 241	1 091
Velvoitteet etuusperusteisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	Konsernitase	Miij. €	318	337
Korkojohdannaisvelat (netto)	Liitetieto 20. Johdannaissoimusten käyvät arvot ja nimellismäärät	Miij. €	-2	3
Korkovelat (netto)	Liitetieto 28. Ostovelat ja muut velat	Miij. €	5	6
Vähennettynä:				
Etuusperusteisiin järjestelyihin kuuluvat varat	Konsernitase	Miij. €	72	70
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Konsernitase	Miij. €	86	-
Myytavissä olevat sijoitukset	Konsernitase	Miij. €	-	68
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	Konsernitase	Miij. €	13	17
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	Konsernitase	Miij. €	53	73
Sijoitettu pääoma 31.12.		Miij. €	4 086	3 929
Sijoitettu pääoma 31.12. edellisenä vuonna	Määritely yllä	Miij. €	3 929	3 816
Sijoitettu pääoma 31.3.		Miij. €	3 854	4 075
Sijoitettu pääoma 30.6.		Miij. €	4 023	3 991
Sijoitettu pääoma 30.9.		Miij. €	4 037	3 830
Sijoitettu pääoma 31.12.	Määritely yllä	Miij. €	4 086	3 929
Sijoitettu pääoma (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	Avaavan ja neljän vuosineljänneksen päättävien arvojen keskiarvo	Miij. €	3 986	3 928
Sijoitetun pääoman tuotto	Liiketulos / Sijoitettu pääoma (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	%	7,0	11,3

Tulos ennen veroja	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	175	327
- suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	2,5	5,1
Tilikauden tulos	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	130	392
- suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	1,9	6,2
Osakepääoma	Konsernitase	Milj. €	311	311
Oma pääoma yhteensä	Konsernitase	Milj. €	2 750	2 721
Oma pääoma yhteensä 31.12. edellisenä vuonna	Konsernitase	Milj. €	2 721	2 416
Oma pääoma yhteensä 31.3.		Milj. €	2 655	2 502
Oma pääoma yhteensä 30.6.		Milj. €	2 686	2 561
Oma pääoma yhteensä 30.9.		Milj. €	2 710	2 543
Oma pääoma yhteensä 31.12.	Konsernitase	Milj. €	2 750	2 721
Oma pääoma yhteensä (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	Avaavan ja neljän vuosineljänneksen päättävien arvojen keskiarvo	Milj. €	2 704	2 549
Oman pääoman tuotto	Tilikauden tulos / Oma pääoma yhteensä (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	%	4,8	15,4
Pitkäaikaiset korolliset velat	Konsernitase	Milj. €	798	698
Lyhytaikaiset korolliset velat	Konsernitase	Milj. €	511	505
Rahavarat	Konsernitase	Milj. €	68	112
Korollinen nettovelka	Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat – rahavarat	Milj. €	1 241	1 091
- suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	18,1	17,2
Nettorahoituskulut	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	107	127
- suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	1,6	2,0
Korkokulut	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	70	92
- suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	1,0	1,5
Korollinen nettovelka / oikaistu käyttökate	Korollinen nettovelka / oikaistu käyttökate		2,6	1,7
Varat yhteensä	Konsernitase	Milj. €	5 998	5 887
Saadut ennakot	Liitetieto 28. Ostovelat ja muut velat	Milj. €	10	8
Omavaraisuusaste	Oma pääoma yhteensä / (Varat yhteensä – saadut ennakot)	%	45,9	46,3
Velkaantumisaste	Korollinen nettovelka / Oma pääoma yhteensä	%	45,1	40,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	Konsernin rahavirtalaskelma	Milj. €	214	328

Vuoden 2017 tiedot on oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönotosta johtuen.

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2018	2017	2016	2015	2014
Osakekohtainen tulos ¹⁾²⁾	€	0,32	0,95	0,35	0,23	-1,24
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos ¹⁾²⁾	€	0,32	0,90	0,35	0,23	-1,24
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	€	-	-	-	-	-1,27
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	€	-	-	-	-	-1,27
Rahavirta/osake ²⁾	€	0,52	0,79	0,94	-0,08	-0,36
Oma pääoma/osake ¹⁾	€	6,70	6,59	5,84	5,60	5,13
Osakekohtainen osinko	€	0,15 ³⁾	0,25	0,10	-	-
Osinko/tulos ¹⁾	%	47,4	26,3	28,8	-	-
Efekttiivinen osinkotuotto	%	4,7	3,2	1,2	-	-
Hinta/voitto-suhde (P/E) ¹⁾		10,00	8,15	24,31	11,85	neg.
Osakkeen kurssikehitys						
Keskikurssi	€	5,39	8,11	4,51	4,49	5,16
Alin kurssi	€	3,18	6,61	2,08	2,06	3,37
Ylin kurssi	€	8,26	10,05	8,51	7,76	7,50
Kurssi kauden lopussa	€	3,20	7,74	8,51	2,73	4,77
Muutos kauden aikana ⁴⁾	%	-58,7	-9,0	211,3	-42,7	34,2
OMX Helsinki-indeksin muutos kauden aikana	%	-8,0	6,4	3,6	10,8	5,7
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	Milj. €	1 312	3 223	3 541	1 138	1 987
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto ⁵⁾	1 000 kpl	826 636	1 021 607	955 682	1 345 515	695 235
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta ²⁾	%	201,1	247,7	230,6	323,9	198,9
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ⁶⁾		411 065 622	412 363 204	414 411 287	415 473 976	349 558 854
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ⁶⁾		447 181 306	450 247 639	414 411 287	415 473 976	349 558 854
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ⁶⁾		410 563 719	412 671 549	413 860 600	415 489 308	415 426 724

¹⁾ Vuoden 2017 tiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönotosta johtuen. Vuosien 2014–2016 tietoja ei ole oikaistu.

²⁾ Vuosi 2014 laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukaisesti.

³⁾ Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

⁴⁾ Vuosi 2014 laskettu perustuen oikaistuihin vertailukelpoisin osakehintoihin.

⁵⁾ Sisältää vain Nasdaq Helsingin kaupankäynnin.

⁶⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentaperusteet

Osakekohtainen tulos	= $\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$	
Rahavirta/osake	= $\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$	
Oma pääoma/osake	= $\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	
Osakekohtainen osinko	= $\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	
Osinko/tulos	= $\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}$	× 100
Efektiiivinen osinkotuotto	= $\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}$	× 100
Hinta/tulos-suhde (P/E)	= $\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi	= $\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$	
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	= Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa × viimeinen kaupantekokurssi	
Osakkeiden vaihdon kehitys	= Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen suhteellinen osuus osakesarjan kokonaismäärän painotetusta keskiarvosta kauden aikana	

Konsernitilinpäätös, IFRS**Konsernin tuloslaskelma**

Milj. €	Liitetieto	2018	2017 Oikaistu
Liikevaihto	3, 4, 6	6 872	6 356
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-6 398	-5 627
Bruttokate		474	729
Liiketoiminnan muut tuotot	6	99	58
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-71	-74
Hallinnon kulut		-188	-219
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut		-15	-13
Liiketoiminnan muut kulut	6	-19	-35
Liiketulos		280	445
Osuus osakkuusyrityiden ja yhteisyritysten tuloksista	14	3	9
Rahoitustuotot ja -kulut	8		
Korkotuotot		3	3
Korkokulut		-70	-92
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot		-15	-7
Muut rahoituskulut		-26	-30
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-107	-127
Tulos ennen veroja		175	327
Tuloverot	9	-45	65
Tilikauden tulos		130	392
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos	10		
Osakekohtainen tulos, EUR		0,32	0,95
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR		0,32	0,90

Tilikauden tulos kuuluu kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.

Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöönoton johdosta. Lisätietoja käyttöönotosta annetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2018	2017 Oikaistu
Tilikauden tulos		130	392
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot			
Muuntoerojen muutos		24	-83
Luokittelun muutoksesta johtuva siirto muista laajan tuloksen eristä tulosvaikutteiseksi eräksi		-	-3
Myytavissä olevat sijoitukset	17	-	0
Rahavirran suojaukset	20		
Rahavirran suojausten arvonmuutokset		4	-1
Luokittelun muutoksesta johtuva siirto muista laajan tuloksen eristä tulosvaikutteiseksi eräksi		-4	-1
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot	9	-0	1
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus	25		
Muutokset tilikauden aikana		-7	18
Uudelleenarvostukseen liittyvät verot	9	-1	37
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	17		
Käyvän arvon muutokset tilikauden aikana		2	-
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvät verot		-1	-
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	14	-0	-1
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		18	-32
Tilikauden laaja tulos		148	359

Tilikauden laaja tulos kuuluu kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.

Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöönoton johdosta. Lisätietoja käyttöönotosta annetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.

Konsernitase

Milj. €	Liitetieto	2018	2017 Oikaistu	1.1.2017 Oikaistu
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	11, 13	585	535	504
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12, 13	2 659	2 633	2 874
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	14	53	73	67
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	17	86	-	-
Myytävinä olevat sijoitukset	17	-	68	53
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset		0	0	1
Johdannaisinstrumentit	20	2	1	-
Laskennalliset verosaamiset	9	247	295	204
Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat	25	72	70	45
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	2	1	2
		3 706	3 675	3 750
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	21	1 555	1 380	1 232
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset		13	16	16
Johdannaisinstrumentit	20	15	43	34
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	640	660	688
Rahavarat	23	68	112	204
		2 292	2 212	2 174
Myytävinä olevat varat		-	-	67
VARAT YHTEENSÄ		5 998	5 887	5 991

Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöönoton johdosta. Lisätietoja käyttöönotosta annetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.

Milj. €	Liitetieto	2018	2017 Oikaistu	1.1.2017 Oikaistu
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma		311	311	311
Ylikurssirahasto		714	714	714
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		2 103	2 103	2 103
Muut rahastot		5	3	4
Kertyneet voittovarot		-382	-410	-716
Oma pääoma yhteensä	24	2 750	2 721	2 416
Pitkäaikaiset velat				
Korolliset velat	27	798	698	987
Johdannaisinstrumentit	20	1	3	4
Laskennalliset verovelat	9	12	10	22
Velvoitteet etuusperusteisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	25	318	337	356
Varaukset	26	65	79	118
Ostovelat ja muut velat	28	35	34	37
		1 229	1 160	1 525
Lyhytaikaiset velat				
Korolliset velat	27	511	505	458
Johdannaisinstrumentit	20	20	37	63
Varaukset	26	5	14	15
Verovelat		12	7	12
Ostovelat ja muut velat	28	1 471	1 442	1 461
		2 019	2 005	2 008
Myytävinä oleviin varoihin liittyvät velat		-	-	43
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		5 998	5 887	5 991

Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöönoton johdosta. Lisätietoja käyttöönotosta annetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	Liitetieto	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos ¹⁾		130	392
Oikaisut			
Verot ¹⁾	9	45	-65
Poistot	11, 12	204	216
Arvonalentumiset	8, 11, 12, 13	12	2
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	14	-3	-9
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	6	-14	-16
Rahoitusvarojen myyntivoitot ja -tappiot	8	1	0
Tytäryhtiöiden myyntivoitot ja -tappiot	5	-	-22
Korkotuotot	8	-1	-1
Korkokulut	8	62	85
Kurssierot		1	55
Muut oikaisut ¹⁾		6	13
		313	259
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		60	-54
Vaihto-omaisuuden muutos		-145	-222
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-27	97
		-112	-180
Käytetyt varaukset ja maksetut velvoitteet etuusperusteisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista		-60	-60
Saadut korot ja osingot		2	3
Maksetut korot		-54	-78
Maksetut verot		-5	-8
Liiketoiminnan nettorahavirta		214	328

Milj. €	Liitetieto	2018	2017
Investointien rahavirta			
Liiketoimintojen hankinnat vähennettyinä hankintahetken rahavaroilla	5	-10	-
Investoinnit käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin	17	-16	-
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	17	-	-15
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	12	-154	-144
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	11	-76	-27
Tytäryhtiöiden myynnit vähennettyinä veroilla ja luovutetuilla rahavaroilla		-	90
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	12	3	21
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	11	19	12
Muu investointien rahavirta		4	-1
Investointien nettorahavirta		-229	-63
Rahavirta ennen rahoitusta		-14	264
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot	24	-103	-41
Omien osakkeiden hankinta	24	-17	-20
Pitkäaikaisten lainojen nostot		329	190
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-240	-541
Lyhytaikaisten lainojen muutos		7	162
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut		-5	-65
Muu rahoituksen rahavirta		1	-37
Rahoituksen nettorahavirta		-29	-353
Rahavarojen muutos		-43	-89
Rahavarat tilikauden alussa		112	204
Rahavarojen muutos		-43	-89
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-1	-3
Rahavarat tilikauden lopussa	23	68	112

¹⁾ Vertailutiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönotosta johtuen.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Arvonmuutos-rahasto	Kumulatiiviset muuntoerot	Etuuspohtojien järjestelyiden uudelleenarvostus	Omat osakkeet	Muut kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2016		311	714	2 103	2	1	3	-135	-19	-564	2 416
IFRS 15 -oikaisu		-	-	-	-	-	-	-	-	-0	-0
Oma pääoma 1.1.2017		311	714	2 103	2	1	3	-135	-19	-564	2 416
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	-	-	-	392	392
Muut laajan tuloksen erät		-	-	-	-	-1	-86	56	-	-1	-32
Tilikauden laaja tulos		-	-	-	-	-1	-86	56	-	391	359
Liiketoimet omistajien kanssa											
Sijoitetut ja jaetut varat											
Maksetut osingot	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-41	-41
Osakeperusteiset maksut	18	-	-	-	-	-	-	-	13	-6	7
Hankitut omat osakkeet	24	-	-	-	-	-	-	-	-20	-	-20
Muutokset omistusosuuksissa											
Kvarttolevy- ja putkitechaiden myynnit	4	-	-	-	-	-	3	8	-	-11	-
Muut		-	-	-	1	-	-	-	-	-1	-
Oma pääoma 31.12.2017		311	714	2 103	3	0	-81	-72	-26	-232	2 721
IFRS 2 -oikaisu		-	-	-	-	-	-	-	-	7	7
IFRS 9 -oikaisu		-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1
Oma pääoma 1.1.2018		311	714	2 103	3	0	-81	-72	-26	-225	2 728
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	-	-	-	130	130
Muut laajan tuloksen erät		-	-	-	-	2	24	-8	-	-0	18
Tilikauden laaja tulos		-	-	-	-	2	24	-8	-	130	148
Liiketoimet omistajien kanssa											
Sijoitetut ja jaetut varat											
Maksetut osingot	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-103	-103
Osakeperusteiset maksut	18	-	-	-	-	-	-	-	3	-8	-5
Hankitut omat osakkeet	24	-	-	-	-	-	-	-	-17	-	-17
Oma pääoma 31.12.2018		311	714	2 103	3	2	-56	-80	-40	-207	2 750

Oma pääoma kuuluu kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.